

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни Капітал підприємства: формування та використання

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

0305 Економіка та підприємництво

(шифр і назва галузі знань)

напряму підготовки

6.030504 Економіка підприємства

(шифр і назва напряму підготовки)

кваліфікація¹

бакалавр з економіки підприємства

(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр 47)

(за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедра Економіки підприємства
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,
Горова Ксенія Олександрівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 30 ” серпня 2016р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. в.о. зав. кафедрою ЕП к.е.н., доцент _____ Бабайлов В.К.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“**Узгоджено**”
Декан Факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

професор _____ Дмитрієв І.А.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ” 20 _____ року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 2016 рік
© _____, 2016 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Капітал підприємства: формування та використання» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра напрямку (спеціальності) «0305 Економіка та підприємництво» за спеціальністю 6.030504 Економіка підприємства
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
(назва напрямку для бакалавра (спеціальності для магістра))

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є розвиток теоретичних положень, обґрунтування та розроблення методичних підходів і практичних рекомендацій щодо вибору способів та інструментів управління капіталом підприємства.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є процеси формування джерел фінансування капіталу, розподіл цих коштів між різними категоріями активів та використання цих активів для відтворення капіталу.

1.3. **Основні завдання** вивчення навчальної дисципліни полягають у наступному: засвоєння основних принципів побудови ефективної структури капіталу підприємства, визначення оптимальних джерел формування фінансових ресурсів підприємства та напрямів їх вкладення.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- ~ основні джерела залучення капіталу;
- ~ методи формування прибутку підприємства;
- ~ методи формування статутного фонду для різних типів підприємства;
- ~ непрямі джерела збільшення власних коштів;
- ~ способи залучення позикових коштів за рахунок банківського кредиту;
- ~ способи залучення позикових коштів за рахунок комерційного (товарного) кредиту;
- ~ способи оренди майна;
- ~ способи залучення коштів з використанням цінних паперів;
- ~ інші джерела залучення фінансових коштів;
- ~ способи визначення вартості капіталу підприємства;
- ~ види оборотних активів та послідовність їх кругообігу;
- ~ види основних активів та обчислення їх амортизації;
- ~ види нематеріальних активів та їх застосування на підприємстві;
- ~ способи виплати дивідендів акціонерними товариствами ;
- ~ напрямки інвестування коштів у зовнішні об'єкти;
- ~ методи оцінки ефективності використання капіталу.

вміти:

- визначити джерела формування капіталу підприємства;
- провести розрахунок прибутку підприємства;
- провести розрахунок точки беззбитковості підприємства;
- провести розрахунок для формування статутного фонду підприємства;
- провести нарахування відсотків по позикових коштах;
- визначити найбільш оптимальне джерело залучення позикових коштів;
- порівняти залучення коштів із різних джерел;
- провести оцінку вартості капіталу підприємства;
- визначити потреби в оборотних коштах;
- визначити модель фінансування оборотних коштів;
- провести розрахунок нормативу оборотних коштів на підприємстві;
- провести розрахунок норми і нормативу амортизації основних коштів;
- визначити розмір дивідендів, на які можуть очікувати акціонери підприємства;
- провести оцінку ефективності використання капіталу.

Міждисциплінарні зв'язки: «Економіка підприємства», «Економічна діагностика», «Фінансовий менеджмент», «Планування та контроль на підприємстві»

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ²
Кількість кредитів - <u>4</u> Кількість годин - <u>144</u>	за вибором ВНЗ (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	<u>7,8</u> (порядковий номер семестру)	<u>8</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	залік (залік, екзамен)	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	30	<u>12</u>
- практичні, семінарські (годин)	<u>30</u>	<u>4</u>
- лабораторні роботи (годин)		
- самостійна робота студентів (годин)	<u>84</u>	<u>128</u>
- курсовий проект (годин)		
- курсова робота (годин)		
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)		
- екзамен		

² Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Формування власного капіталу підприємства

назва розділу 1

Тема 1. Основи управління капіталом

назва теми 1

Тема 2. Формування прибутку підприємства

назва теми 2

Тема 3. Залучення власних коштів для формування статутного фонду підприємства

назва теми 3

Тема 4. Податкова політика підприємства (Непрямі джерела збільшення власних коштів)

назва теми 4

Розділ 2. Формування позикового капіталу підприємства

назва розділу 2

Тема 5. Залучення позикових коштів за рахунок банківського кредиту

назва теми 5

Тема 6. Залучення позикових коштів за рахунок комерційного (товарного) кредиту

назва теми 6

Тема 7. Оренда майна (лізинг)

назва теми 7

Тема 8. Залучення коштів з використанням цінних паперів

назва теми 8

Тема 9. Інші джерела залучення фінансових коштів

назва теми 9

Розділ 3. Використання капіталу підприємства

назва розділу 3

Тема 10. Вартість капіталу підприємства

назва теми 10

Тема 11. Вкладення коштів в оборотні активи

назва теми 11

Тема 12. Вкладення коштів в основні активи

назва теми 12

Тема 13. Вкладення коштів у нематеріальні активи

назва теми 13

Розділ 4. Розподіл та інвестування власного капіталу підприємства

назва розділу 4

Тема 14. Дивідендна політика підприємства

назва теми 14

Тема 15. Інвестування коштів у зовнішні об'єкти

назва теми 15

Тема 16. Оцінка ефективності використання капіталу

назва теми 16

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Бланк И.А. Управление использованием капитала / И.А. Бланк. – К : "Ника-Центр".2012.- 512 с.
2. Бланк И.А. Управление формированием капитала / И.А. Бланк. К: "Ника-Центр".2000.- 512 с.
3. Дж.К.Ван Хорн Основы управления финансами / Дж.К.Ван Хорн - М.: "Финансы и статистика" , 2013. – 1000 с.
4. Доронина М.С. Управление капиталом. Финансовый аспект. Учебн. пособие / Доронина М.С., Авраменко Е.В. – Харьков: Изд. ХГЭУ, 2014. – 116 с.
5. Дороніна М.С. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник / Дороніна М.С., Мартюшева Л.С., Горовий Д.А. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 156 с.
6. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: Навч. посібник / В.А. Євтушевський - К.: Знання-Прес, 2012 р.- 317с.
7. Росс С. Основы корпоративных финансов / Пер.с англ. - М.: Лаборатория базовых знаний, 2014. - 720 с.
8. Корінев В.Л. Цінова політика підприємства: Монографія / В.Л. Корінев. - К.:КНЕУ, 2001. - 257 с.

Додаткова:

9. Управление инвестициями: В 2-х т. Т.1. / В.В. Шеремет, В.М. Павлюченко, В.Д. Шапиро и др. – М.: Высшая школа, 2013. – 416 с.
10. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник / Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я.. – К.: Либідь, 2015. – 312 с.
11. Воронова Л.К. Фінансове право: навчальний посібник / Воронова Л.К., Бекерська Д.А., Кадькаленко С.Т.. – К.: Вентурі, 2013. – 384 с.

Інформаційні ресурси:

12. Конспект лекцій з дисципліни «Капітал підприємства: формування та використання» для студентів галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)
13. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Капітал підприємства: формування та використання» для студентів галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)
14. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Капітал підприємства: формування та використання» для студентів галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [//portai.khadi.kharkov.ua/](http://portai.khadi.kharkov.ua/)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Формування системи знань студентів з дисципліни «Капітал підприємства: формування та використання» здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення практичних занять, консультацій та організації самостійної роботи

студентів забезпечує формування необхідних вмінь та уявлень.

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях - опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни - залік.

Розробники програми: доцент кафедри економіки підприємства,

Горова Ксенія Олександрівна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №___ від __.06.2015 р.